

Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н.К. Крупської
Науково-методичний відділ

ДЖЕРЕЛА ДУХОВНОСТІ

(з досвіду роботи літературних клубів у бібліотеках області)

Донецьк 2004

ББК 78.381.9:83

Д 40

Джерела духовності: (З досвіду роботи літ. клубів в бібліотеках області)
/ Донец. ОУНБ ім. Н.К. Крупської; Склад. Н.П. Супрунець. – Донецьк: Схід.
Видав. дім, 2004. - __ с.

Складач: Н.П. Супрунець

Редактор: О.Г. Полева

Відповідальний за випуск: Н.П. Авдеєнко

Комп'ютерний набір: В.І. Копійка

Клуби за інтересами – одна з ефективних форм бібліотечної діяльності, яка дозволяє організувати змістовне дозвілля населення. Досвід створення в бібліотеках Донецької області таких читацьких об'єднань свідчить про те, що вони позитивно впливають на діяльність бібліотек, відкривають перед ними нові можливості для поглиблення роботи з окремими категоріями читачів. Поєднання різних форм роботи, створення атмосфери живого спілкування робить клуби за інтересами справжніми осередками виявлення творчих здібностей читачів.

Сьогодні в бібліотеках області налічується 473 читацьких об'єднання, у тому числі 208 – в міських ЦБС і 265 – у районних. Серед них – клуби соціально-політичного спрямування, правової тематики, етнографічні, екологічні та ін. Та основне місце посідають клуби, в яких ведеться активна популяризація творів художньої літератури, розкриваються літературні таланти учасників: літературно-поетичні об'єднання, літературні вітальні, клуби книголюбів, поетичні клуби.

З одного боку, в їх роботі багато спільного, з іншого – в кожного є своя історія, своє обличчя, свої здобутки.

Діяльність кожного клубу здійснюється відповідно до положення, статуту, програми, в яких чітко визначені його основні завдання, система заходів, відповідальність членів клубу за організацію його роботи.

Літературні клуби гуртують людей різних за віком, професією, освітою, культурним рівнем, які мають спільні цілі – самовдосконалення і самоосвіту, духовний розвиток особистості, прагнення людей виявити себе, реалізувати свій творчий потенціал.

При підготовці даного огляду взято до уваги досвід, який більш повно розкрито в інформаціях, надісланих на адресу науково-методичного відділу Донецької обласної наукової бібліотеки ім. Н.К. Крупської. Не розглядається діяльність клубів для дітей та об'єднань, досвід яких був узагальнений і розповсюджений раніше.

Практика доводить, що успішній діяльності літературних клубів великою мірою сприяє спільна робота бібліотек, працівників освітніх закладів, ЗМІ, членів місцевих літературних осередків.

Прикладом такої співпраці є діяльність літературного об'єднання “Промінь”, історія якого налічує понад 70 років. Працює об'єднання на базі центральної бібліотеки Краснолиманської міської ЦБС.

Основна мета об'єднання – пошук молодих талантів, допомога в оволодінні мистецтвом поезії, видання творів місцевих авторів, популяризація їх творчості.

Засідання літературного об'єднання відбуваються раз на місяць і проходять у формі літературних вечорів, вечорів-зустрічей з цікавими людьми, презентацій збірок поетів – членів об'єднання.

Відкриттям для багатьох стали творчі звіти членів “Променя” Л. Середи, Г. Грибанова, презентація збірки молодої поетеси Т. Безкоровайної “Мелодія душі”, під час яких не тільки виконувались вірші поетів-аматорів, але й

проводились вікторини, присвячені історії об'єднання та творчим здобуткам його учасників.

Опікуючись молодими талантами, центральна міська бібліотека і члени літературного об'єднання стали ініціаторами проведення міського конкурсу “Таланти твої, Краснолиманщино”. Результатом конкурсу стало видання збірки молодих поетів “Калейдоскоп миттєвостей” за рахунок коштів міського відділу культури.

Центральна міська бібліотека виступила в ролі спонсора при виданні повісті “Друзями написаний портрет”. Автор цього твору, голова літоб'єднання, журналістка В. Бикова, розповіла про мужню жінку Зінаїду Біляй, прикуту до інвалідного крісла, але повну жаги життя і любові до людей.

В бібліотеці започатковано добру традицію – місцеві автори, члени літературного об'єднання дарують їй свої книги. З цих подарунків організовано експозицію “Літературна Краснолиманщина”. А в найближчих планах “Променя” – створення у центральній міській бібліотеці літературного музею, експонатами якого стануть фотографії, листи, твори членів об'єднання 50-90-х років минулого століття.

Діяльність літературного об'єднання виходить далеко за межі бібліотеки. Поети-аматори – часті гості у школах, гімназії, ліцеї, центрі позашкільної роботи. “Промінь” налагодив зв'язки з літераторами Донецька, Горлівки, Дружківки, Краматорська, Луганська. Це листування, творчі зустрічі, обмін виданнями.

Благородну місію – популяризацію творчості місцевих авторів, прилучення читачів до кращих взірців української художньої літератури виконує літературно-поетичне об'єднання “Калець” при центральній бібліотеці Володарської районної ЦБС, створене у 1995 році.

Керівник об'єднання – поет, краєзнавець, член місцевого товариства греків Приазов'я Ф.Ф. Шебаніц – присвятив своє життя популяризації грецької культури, пошуку талановитих, поетично обдарованих людей, налагодженню зв'язків з історичною батьківщиною. Саме Ф. Шебаніцу завдячують працівники бібліотек поповненням фондів грецькою літературою.

Засідання клубу проводяться щомісяця. По-різному вони будуються композиційно, різноманітною є і форма проведення. Проте книжкова виставка і бібліографічний огляд літератури за темою організуються кожного разу.

Численні заходи, які проводяться в межах літературно-поетичного об'єднання “Калець”, привертають увагу всіх мешканців смт Володарське. Достатньо назвати засідання “Поетична творчість наших земляків”, поетичний вечір “Голоси молоді поезії”, на яких звучали вірші С. Макарової, Л. Супруненка, В. Вакули, О. Левченка.

Великий резонанс мав вечір-портрет Ф. Шебаніца “Я поет і син Еллади”. Свої привітання поету висловили представники районної влади, друзі та однодумці, які читали його вірші грецькою та російською мовами. Впродовж

вечора лунали пісні на слова Ф. Шибаніца. Учасники заходу змогли познайомитись із збірками поета “Знай свої корені”, “Плакуча верба”, “Чубангу Аюк”, представленими на книжковій виставці.

В роботі об'єднання органічно поєднуються популяризація творів місцевих авторів і патріотичне виховання, вшанування ветеранів Великої Вітчизняної війни. Саме до Дня Перемоги був приурочений творчий вечір ветерана війни, найстарішого члена літературно-поетичного об'єднання М.Л. Куценка “Ті дні у пам'яті народній”. Треба зазначити, що загальнонаціональне свято було поєднане з особистим – 80-річчям від дня народження ветерана і поета. Велике враження на учасників вечора справили перегляд особистого архіву М.Л. Куценка, його військові спогади. Урочистість заходу підкреслювали прекрасні вірші, пісні воєнних років у виконанні ансамблю “Пигадь”.

Популяризація творів українських письменників-класиків – ще один напрямок роботи клубу. Відбулися засідання, присвячені велетням української літератури Т. Шевченку, Лесі Українці. На вечорі “Дзвенять Кобзареві струни” звучали вірші Т. Шевченка грецькою мовою у перекладах членів об'єднання.

Літературно-поетичне об'єднання “Калець” працює у постійному контакті з редакцією районної газети “Заря Приазовья”, на сторінках якої постійно вміщуються інформації про засідання клубу, публікуються поетичні твори його членів.

Заслугує схвалення і підтримки діяльність літературної вітальні в центральній бібліотеці Костянтинівської міської ЦБС. Вітальня відчинила двері для бажаючих п'ятнадцять років тому, об'єднавши людей, небайдужих до духовного стану суспільства, занепокоєних занепадом культури.

Стрижнева ідея, яка об'єднала членів вітальні – за допомогою творів художньої літератури впливати на становлення особистості молодих людей, підвищувати рівень їх інтелекту.

Справжнім лідером цього читацького клубу є С.Ф. Турчина – викладач філософії, психолог, поет, яка має великий авторитет у місті. Саме за її ініціативою літературна вітальня перетворилась у своєрідний центр психологічної підтримки.

Підтвердженням цього став цикл передач на місцевому радіо і телебаченні, присвячених проблемам становлення особистості. Так, у рамках проекту “Радіо і газета як шлях до сердець” було організовано десять бесід на радіо, присвячених філософії успіху. Вони мали великий резонанс серед слухачів і стали поштовхом до проведення психологічних читань у літературній вітальні та виходу в ефір авторської програми С. Турчиної “Я хочу вам розповісти”. Відгуком на передачі стали звернення жителів Костянтинівки до редакції місцевої газети “Провінция” з проханням про публікацію матеріалів радіоэфіру.

Великий вплив на підвищення духовного рівня особистості мають традиційні заходи, що відбуваються у вітальні: зустрічі з талановитими людьми, презентації книг членів клубу, літературні вечори, присвячені

видатним письменникам і поетам. Серед інших можна відзначити вечір-зустріч з поетесою О. Мастепановою, поетичний диспут “Весна і весняні поетичні шедеври”, зустріч-свято “Три Юлії”, присвячене прийняттю до членів вітальні трьох юних поетес.

В справжню творчу дискусію вилилося засідання “Громадська позиція літератора в сучасних умовах”, де говорилося про духовний занепад суспільства, місце художньої літератури у вихованні кращих рис людини почуття любові до ближнього. Впродовж засідання свої філософські етюди читали С. Турчина, О. Горьковенко.

А презентація книг керівника клубу С. Турчиної “Остановленные мгновенья” і “Подранок” стала явищем міського масштабу. Авторку вітали представники виконкому, вчителі, журналісти, місцеві літератори. На презентації звучали уривки з її книг у виконанні юних членів клубу.

В поточному році на засіданнях розглядалися такі теми: “Початок виникнення світової філософії”, “Шекспір і теперішнє мислення, “Горять рукописи чи ні? Чи гинуть ідеали?”, “Про духовне безсмертя”. Інформаційні повідомлення, дискусії сприяють інтелектуальному розвитку членів вітальні, підвищенню духовного рівня особистості.

Вже не перший рік існує літературна вітальня в центральній бібліотеці ім. Т. Шевченка Горлівської міської ЦБС, яка стала для населення міста справжнім осередком духовності, місцем зустрічі з прекрасним.

Вона має свою емблему, на якій зображені театральна маска, ліра і розкрита книга. Ці символи означають єдність літератури, музики та театру, а також єдність професій та уподобань членів вітальні, адже серед них є літератори, музиканти, учасники аматорських театральних студій.

В діяльності вітальні органічно поєднуються популяризація української, світової художньої літератури, традицій та звичаїв нашого народу.

Справжніми святами стали для присутніх засідання, присвячені О.С. Пушкіну (літературно-музична композиція “Прекрасних жінок імена”), Лесі Українці (літературний вечір “Мрії зламане крило”). Театралізована літературно-музична композиція стала своєрідною подорожжю у світ пушкінських жінок, а під час літературного вечора члени вітальні перетілювалися в героїв творів Лесі Українки.

Великим успіхом користується літературно-музична композиція “Я так ніжно їх любив”, присвячена коханим жінкам Т. Шевченка. Цей захід неодноразово проходив поза стінами бібліотеки – на міському святі з відзначення 190-річного ювілею Великого Кобзаря в навчальних закладах, а також був представлений бібліотечним працівникам області на семінарі “Світло великої душі”.

Треба відзначити, що члени літературної вітальні беруть активну участь в організації і проведенні загальноміських свят, таких як літературно-музичні композиції “Україно, краю мій коханий”, “Ти воскресни, моя Україно, в своїм блиску і славі своїй” до Дня Незалежності України.

Одним з виявів талантів учасників клубу стало фольклорне свято “Зелені свята”, в проведенні якого взяли участь також учні загальноосвітніх шкіл та

шоу-театр “Сум багера”. Елементи старовинних обрядів, народні пісні, танці, національні костюми – все це створювало атмосферу єднання минулого й сучасного, сприяло прилученню присутніх до джерел національної культури.

Трагічна постать поетеси Марини Цветаєвої була у центрі літературно-музичної вистави “Поезія. Доля. Епоха”, що була організована в рамках Року Росії в Україні. А видатній російській актрисі Любові Орловій було присвячене засідання “Любов, непідвладна віку” з демонстрацією книжково-ілюстративної виставки “Любов Орлова в мистецтві і житті”.

Велике значення в успішному проведенні засідань має музичне оформлення, яке здійснюють викладачі ДМШ № 1 С. Шавелкова та І. Романова; використовуються також музичні матеріали з фонду відділу мистецтв.

Літературна вітальня завжди чекає тих користувачів, які захоплюються творами художньої літератури, мистецтва, бажають зустрітися з цікавими людьми.

Популяризації творів донецьких письменників, підтримці поетичних починань місцевих поетів-аматорів присвячені засідання літературної вітальні, яка з 1995 року працює в Гришинській сільській бібліотеці-філії Красноармійської районної ЦБС. Зустрічі з поетами-аматорами Ю. Балашовим, І. Костіним, Т. Гришко, юними талантами А. Новиковою та А. Кисельовою, літературно-краєзнавчий вечір “Сонце шле вітання водам синім, очі п'ють Донеччини красу”, літературна скарбничка “Душа тисячоліть шукає себе в слові” залишили незабутні враження у членів клубу і жителів села.

“Жодного дня без книги!”. Таким є девіз клубу книголюбів “Дружба” при центральній бібліотеці Єнакіївської міської ЦБС, створеного ще у 1971 році. Від дня заснування його очолює Л.Ф. Іванова, колишній директор ЦБС.

Клуб об'єднав вчителів і музичних працівників, медиків та інженерів, вихователів дитячих садків і металургів. В кожного з них свої інтереси: одні полюбляють історико-авантюрні романи, інші – фантастику або мемуарну літературу. Усі разом книголюби доповнюють і збагачують один одного.

Враховуючи різноманітність літературних уподобань членів клубу, до програми засідань включаються обговорення творів сучасних українських російських та західних авторів, зустрічі з поетами, музикантами, художниками та іншими талановитими людьми.

Велика увага приділяється новим публікаціям творів Г. Щербакової, Л. Петрушевської, З. Богуславської, Л. Углицької. На засіданні кожен має можливість висловити свою точку зору на твір того чи іншого письменника, вислухати співрозмовника, взяти участь у дискусії.

Гостями клубу були члени міського літературного об'єднання І. Дрозд, М. Осадчук, Н. Худотеплова, Д. Радьков, музиканти Г. Суржик, брати Романови, московський композитор і виконавець О. Науменко.

Багатолітньою дружбою клуб пов'язаний з членом Спілки письменників України, Спілки журналістів В. Калініченком. Поет виносить на суд книголюбів свої нові твори, а вони, в свою чергу, присутні майже на всіх

заходах, присвячених його творчій діяльності. Так, члени клубу були серед запрошених на святкування 60-річчя поета в Донецькій обласній філармонії.

За ініціативою В. Калініченка в бібліотеках міста пройшли зустрічі з московським письменником М. Самвеляном, уродженцем Єнакієвого, який подарував клубу рукопис свого нового твору “Роман о романсе”, а також з італійським письменником Рігоні Стерном. Під час Великої Вітчизняної війни Рігоні Стерн врятував від голодної смерті єнакіївського хлопчика – М. Самвеляна. Тому зворушлива зустріч, яка відбулася більш ніж через п’ятдесят років, нікого не залишила байдужим. Книга Р. Стерна “Сержант в снігах” була в центрі уваги на одному з засідань клубу.

Книголюби якнайбільш активні читачі бібліотеки беруть участь в усіх масових заходах, а бібліотекарі, в свою чергу, допомагають їм в організації засідань, підбираючи необхідні книги, періодичні видання.

Місцем інтелектуального спілкування став клуб любителів книги в Новоекономічній селищній бібліотеці Красноармійської районної ЦБС, створений у 2003 році. Тематикою засідань клубу є ювілейні літературні дати, обмін думками про прочитані книги, а також інформації про літературні новинки з особистих бібліотек. Одне із засідань так і називалося – “Домашня бібліотека”, на якому працівниками бібліотеки була надана відповідна консультація, організована виставка “Золота полицка”, а член клубу С. Кочегарова виступила з презентацією улюблених книг. На цьому засіданні було прийнято рішення створити єдиний каталог домашніх бібліотек членів клубу.

Заслуговує на увагу досвід поетичного клубу “Ліра” при центральній бібліотеці Артемівської міської ЦБС. Клуб створений у 1994 році завдяки зусиллям працівників бібліотеки та викладачів шкіл і середніх спеціальних навчальних закладів М. Габелева, З. Стацевич, Є. Райдугіної, Л. Беллер, В. Гороховської. За 10 років існування клуб залучив до себе багато творчих людей міста.

“Ліра” об’єднує тих, хто спроможний висловити своє ставлення до навколишнього засобами поетичного слова, людей, які вірять в його силу і прагнуть до духовного спілкування.

Мета клубу – знайомство учасників з поетичним мистецтвом та його загальними законами, надання орієнтирів у світі поезії, прищеплення навичок вільного спілкування з аудиторією, сприяння формуванню естетичних смаків членів клубу.

За час існування клубу “Ліра” відбулося понад 50 засідань. Здебільшого вони проходять у формі літературних вечорів, поетичних годин чи літературних годин, презентацій книг місцевих поетів.

Щорічно клуб святкує Міжнародний день поезії. Велике враження на присутніх справило засідання “Нам не дано предугадать, как наше слово отзовется”, на якому виступили члени літературного об’єднання “Ритми” при редакції газети “Вперед”, член Міжнародної спілки письменників В. Шендрік. Під час заходу керівникові клубу “Ліра” М. Габелеву та артемівським поетам були вручені подяки від міського відділу культури.

На справжні свята перетворилися ювілеї М. Заболоцького (поетичний час “Я вихован суровою природою”), Є. Євтушенко (вечір поезії “Євтушенко – рідний і коханий”), А. Франса (літературна година “Мислитель та епоха”), О. Довженка (година спілкування “Народився і жив для добра і любові”). У проведенні заходів допомагали викладачі музичного і педагогічного училищ Г. Задорін, О. Петух, К. Чумакова, Т. Ялова.

Клуб слідує за літературним життям Артемівська, виходом у світ нових творів місцевих авторів, влаштовуючи презентації книг В. Ставрулової, І. Щербакова, В. Браткова, В. Шендрика, В. Черепкова. На цих зустрічах можна було не тільки почути вірші у виконанні авторів, але й погортати сторінки книжок, отримати їх у подарунок.

Завдяки таким подарункам фонд бібліотеки поповнюється новими книгами місцевих поетів, що дає змогу читачам знайомитися з літературною творчістю жителів міста.

Цікавим за формою проведення був вечір авторської пісні “Давай з тобою поговоримо”. Представники цього жанру в Артемівську – лауреат фестивалю “Время Визбора” В. Овсяников, володарі Гран-прі фестивалю “Большой Донбасс” Г. Лук’янова, Н. Ємельянова і О. Митяєва, О. Дольського, Ю. Визбора.

Робота поетичного клубу “Ліра” викликає великий інтерес у ЗМІ. Про тісний зв’язок говорить той факт, що майже на всіх засіданнях клубу присутні журналісти і оператори Артемівського телебачення, працівники радіо, які в своїх передачах, газетних публікаціях висвітлюють роботу клубу.

В поточному році відзначає своє 25-річчя клуб любителів поезії “Рима” при центральній бібліотеці Селидівської міської ЦБС. За роки існування він став справжнім осередком популяризації поетичного жанру, відкриття молодих талантів, духовного збагачення. Ініціатором створення “Рими” була директор ЦБС О.К. Слободяніна, яка на той час очолювала відділ обслуговування.

Члени клубу – викладачі шкіл, робітники, старшокласники – кожне засідання намагаються провести цікаво, змістовно.

У творчому доробку клубу проведення таких заходів, як літературно-музична композиція “Серця мого біль”, присвячена В. Висоцькому, музично-тематичний вечір “Арбатський романс” (Б. Окуджава), літературно-музичний вечір “Вогненне слово Кобзаря”, літературно-музична вітальня “Хто Ви, Борис Пастернак?”, ряд літературних вечорів, присвячених М. Лермонтову, С. Єсеніну, С. Маршаку, М. Цветаєвій.

Особливою популярністю користуються творчі зустрічі з місцевими поетами Ю. Смоленським (“Як починають жити вірші”), В. Кукушкіним (“Поезія – це стан душі”), В. Купрієнко (“Коли нас збирала муза”), під час яких звучать вірші, музичні твори, проходить обмін думками про місце і роль поезії у формуванні духовності особистості.

Члени клубу постійно знайомляться з новинками художньої літератури, готують огляди, публікації в місцевій пресі.

За свою плідну діяльність клуб “Рима” був двічі нагороджений почесними грамотами Обласного добровільного товариства любителів книги.

Доброю традицією стали зустрічі в клубі поетів “Крила надії”, що працює в центральній бібліотеці Добропільської міської ЦБС. Він об’єднує поетів-аматорів міста; керівник клубу А.В. Онокієнко – людина, яка, окрім поетичного таланту, володіє вмінням згуртувати навколо себе однодумців.

Засідання клубу присвячуються знайомству з сучасним літературним процесом в Україні й світі, обговоренню творчості учасників. Найбільшим здобутком клубу став вихід з друку збірки “Крила надії”, презентація якої стала загальноміською подією. Презентація проходила в міському Палаці культури за участю широких кіл громадськості, творчих колективів міста і, звичайно, самих поетів, які з хвилюванням винесли свої вірші на суд великої аудиторії.

Популяризація кращих взірців української художньої літератури, творів письменників-земляків, що пишуть українською мовою, - основна мета занять у клубі шанувальників української мови та літератури “Дивослово”, що діє в центральній бібліотеці Сніжнянської міської ЦБС.

Членами клубу є молодь – учні старших класів ЗОШ № 1 і студенти гірничого технікуму, які прагнуть сприяти відродженню духовності, української мови, розбудові державності України. Відповідно до цього готуються засідання, кожне з них нікого не залишає байдужим.

Таким було літературне відкриття “Творчий портрет Ніни Романяк”, поетеси, що народилася в Сніжному, а зараз живе на Львівщині. Під час одного з приїздів до міста і запросили Ніну Іванівну на засідання клубу. В кожній із збірок поетеси відчувається мудрість, глибина християнської віри. Вірші “Янголе мій”, “Біблія”, “Літургія”, “Схід висоти” розкрили її як високодуховну людину.

З нагоди 190-ї річниці від дня народження Т.Г. Шевченка в “Українській світлиці” центральної бібліотеки пройшла літературно-поетична година “Сердечні пристрасті і сердечні розчарування Кобзаря”, діючими особами якої стали поет і його кохані жінки у виконанні членів клубу.

Одне з засідань мало назву “З журбою радість обнялась” і було присвячене творчості О. Олеся. Через художнє читання була розкрита неповторність його творів, притаманна їм туга за рідною Батьківщиною.

Проблеми милосердя, небайдужості до оточуючих були у центрі уваги засідання “Духовні пошуки людства”. Мова йшла про важливість злагоди в душах людей, єдності людини й природи, відповідальність перед прийдешніми поколіннями за проблеми сьогодення, можливості художньої літератури у розвиткові кращих людських якостей.

Клуб “Дивослово” і в подальшому планує прилучати читачів бібліотеки, мешканців міста до кращих творів української художньої літератури, народної творчості.

Цікавий досвід роботи літературних клубів мають Великоновосілківська, Слов'янська районні ЦБС. У Великоновосілківському районі це клуби “Вітрило” (Богатирська), “Любителі поезії” (Шахтарська), “Незабудка”

(Шевченківська) сільські бібліотеки-філії, на засіданнях яких обговорюються поетичні твори земляків, проводяться огляди літератури “Історія в романах, повістях” та ін. заходи.

У Слов'янській районній ЦБС діють такі літературні клуби, як “Книголюб” (Андріївська, Билбасівська, Сергієвська), “Світанок” (Мирненська) сільські бібліотеки-філії, “Ліра” (Райгородська), “Відверто кажучи” (Черкаська) міські бібліотеки-філії. Учасники клубів разом з бібліотечними працівниками готують різноманітні й цікаві заходи, наприклад: літературно-музичні години “Вірші, які стали піснями”, “Краса та сила українського слова”, вікторини-кросворди “Тарасова криниця”, цикл літературних бесід “Золотий скарб душі людської” та ін.

Проте, невеликий обсяг і загальний характер інформацій не дають можливості розкрити діяльність літературних клубів означених ЦБС більш детально.

Досвід роботи літературних клубів в бібліотеках, особливо в Рік духовності на Донеччині, підтверджує – такі читацькі об'єднання зарекомендували себе як надійні помічники бібліотечних працівників у популяризації книги, залученні читачів до бібліотеки та задоволенні їх особистих інтересів, розвиткові творчих здібностей. А бібліотечні працівники своє головне завдання бачать у тому, щоб залучати до членства в клубах нових користувачів, забезпечувати високий рівень підготовки і проведення засідань.